

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-544/11-L

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola a Mateřská škola, Raspenava, okres Liberec, příspěvková organizace
Sídlo:	Fučíkova 430, 463 61 Raspenava
IČ:	72744189
Identifikátor:	600 080 064
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Petrem Chvojkou, ředitelem školy
Zřizovatel:	Město Raspenava, Fučíkova 421, 463 61 Raspenava
Místo inspekční činnosti:	Fučíkova 430, Raspenava
Termín inspekční činnosti:	26. – 27. září 2011

Předmět inspekční činnosti

- Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou speciální podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále školský zákon, ŠZ).
- Zjišťování a hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání základní škola speciální (dále ŠVP ZŠS) a jeho souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělávání ZŠS (dále RVP) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost byla vykonána v základní škole speciální (dále ZŠS, škola) a byla zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělávání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79 -01-B/01 Základní škola speciální.

Aktuální stav školy

Základní škola (dále ZŠ) vykonává činnost ZŠ, ZŠ praktické, ZŠS, mateřské školy, školní družiny, školního klubu, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. Kapacita školy je 287 žáků, z toho kapacita ZŠS je 12 žáků. V současné době škola vyučuje 229 žáků ve 14 třídách.

Výuka 11 žáků ZŠS probíhá ve dvou speciálních třídách, žáci se středně těžkým mentálním postižením (dále STMP) jsou vyučováni v patře hlavní budovy, žáci s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami (dále TMP) jsou vzděláváni v budově „Domov Raspenava“ (dále Domov), která se nachází naproti škole. Budovy nemají bezbariérový přístup. Žáci docházejí z „Domova“ a z okolí Raspenavy. Tři žáci jsou vyučováni dle § 42 školského zákona. Na výuce žáků ZŠS se podílejí tři pedagogové, z toho dva s plnou kvalifikací, jedna vyučující s bakalářským vzděláním studuje magisterské studium na vysoké škole a dva asistenti pedagoga v celkovém úvazku 0,8. Škola obdržela finanční prostředky pouze na 0,3 úvazku. Vzhledem k velkému postižení žáků a maximální potřebnosti asistentů pedagoga, jim škola dotuje ze svého rozpočtu 0,5 úvazku.

Žáci jsou vzděláváni podle devíti vzdělávacích programů, z toho je šest ŠVP. Vzdělávací nabídka v ZŠS vychází ze školního vzdělávacího programu (dále ŠVP). Podle tohoto programu jsou vzděláváni žáci ve druhém a osmém ročníku, v ostatních ročnících jsou vyučováni podle dobiehajícího Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24 035/97-22 a Rehabilitačního programu čj. 15988/2003-24. Individuální vzdělávací plány na úrovni školy mají všichni žáci. Škola je maximálně otevřená vůči veřejnosti. Realizuje různé akce např. vystoupení žáků, účastní se soutěží, pořádá společné výlety apod.

V roce 2010 školu postihly záplavy, budova mateřské školy byla zcela zničena, provizorní provoz probíhá v budově „Česká beseda“ u vlakového nádraží. V době inspekce již započala výstavba nového objektu. Budova 2. stupně školy byla také zaplavena, v současné době je provoz dostatečně zajištěn.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola dostatečně informuje veřejnost o vzdělávací nabídce a postupu při přijímání žáků ke vzdělávání mj. i prostřednictvím vlastních webových stránek. Žáky přijímá na základě doporučení lékařů, školských poradenských zařízení a souhlasu rodičů. Škola průběžně sleduje vzdělávací potřeby žáků, zprostředkovává speciální služby příslušnými odborníky, zabezpečuje vhodné kompenzační, reedukační a rehabilitační pomůcky. V prevenci sociálně patologických jevů se zaměřuje na omezování rizikového chování a postojů k neznámým lidem. Prioritně jsou žáci vedeni k vytváření hygienických návyků, vzájemné toleranci a komunikaci. Osvědčenými aplikovanými podpůrnými opatřeními jsou muzikoterapie, arteterapie, ergoterapie, logopedie, rehabilitace, bazální stimulace, alternativní a augmentativní metody komunikace a speciální logopedické komunikativní metody. Nabídka je odborně zajištěná.

Učební plány jsou v souladu s RVP. Disponibilní hodiny v programu pro STMP využívá škola k rozšíření povinné výuky zejména v předmětech čtení, psaní, matematika, informační technologie, výtvarná a pracovní výchova. V programu pro žáky s TMP je posílena hudební a pracovní výchova. Vzdělávací nabídka je doplněna aktuálními činnostmi pro různé prezentační výstavy a výlety, což podporuje sociální gramotnost i výchovu ke zdravému životnímu stylu. Organizování výuky vychází z aktuálního stavu žáků, probíhá v blocích. Žáci s TMP jsou vyučováni na bázi individualizované výuky

především za podpory senzomotorické stimulace. Pomocí speciálně-pedagogických metod, názorně-demonstračních, dovednostně-praktických metod a za podpory kompenzačních a rehabilitačních pomůcek byly rozvíjeny kompetenční předpoklady k dosahování gramotnosti žáků s ohledem na jejich možnosti a schopnosti. Účinná motivace a průběžná stimulace přispívaly k aktivnímu kontaktu žáků s vyučujícím.

Žáci se podle svých schopností a pod vedením pedagoga a asistentů pedagoga zapojovali do výuky. Sledované pozitivní projevy žáků svědčí o soustavně cíleně zaměřené činnosti podporující rozvoj jejich vzájemné komunikace. Vynikající přístup a výrazná empatie pedagogů k žákům přispívaly k pozitivní atmosféře a vzájemné důvěře.

Na základě soustavného monitorování vědomostí a dovedností žáků vyučující operativně korigují vzdělávací nároky na jejich aktuální stav a možnosti.

Prostředí pro vzdělávání je bezpečné, preventivní systémy jsou nastaveny a dle potřeb vyhodnocovány. Výsledky žáků byly v souladu se ŠVP a IVP. Někteří žáci se STMP, především klienti ÚSP, nacházejí po ukončení vzdělávání uplatnění v chráněných dílnách. Žákům s těžkým handicapem neumožňuje jejich zdravotní stav další uplatnění.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

ŠVP jsou zpracovány podle školského zákona a v souladu s RVP.

Kvalifikačně i personálně je škola dobře zastoupena. Materiální vybavení je na dobré úrovni, žáci mají rozmanité rehabilitační pomůcky, mají k dispozici programy na PC. Mnoho inovačních pomůcek si však vyučující zhotovují sami. Vynikající motivační výzdoba tříd vystihuje aktuální období i probírané učivo. Stísněné prostory, především ve třídě pro žáky s těžkým mentálním postižením, omezují širší využití podpůrných opatření.

Dle aktuální situace zprostředkovává škola poradenské služby. Péče o bezpečné prostředí pro vzdělávání je přiměřená, důsledně je dodržován dohled nad žáky s ohledem na jejich psychiku i fyzické potřeby.

Ředitel splňuje podmínky pro výkon funkce. Nastavený systém řízení je efektivní, pokrývá všechny součásti školy. Ředitel školy podporuje další vzdělávání pedagogů (dále DVPP), je však limitován sníženým finančním rozpočtem. Přesto vyučující ZŠS se vzdělávají v kurzech dramaturgie, bazální stimulace aj. Vyhledávají především bezplatné odborné kurzy. Nastavená strategie řízení vytváří pozitivní klima ve škole.

Pedagogická rada projednává zásadní dokumenty, zabývá se problémy žáků a účinností používaných speciálních metod práce.

Škola úzce spolupracuje se zákonnými zástupci žáků, s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickými centry pro určité druhy postižení, se zřizovatelem a školskou radou. Finanční situaci školy pomohly zlepšit v roce 2010 tři rozvojové projekty, které byly přínosné pro realizaci ŠVP. Chybí však finanční prostředky na nové kompenzační a rehabilitační pomůcky.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy probíhá v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Nastavený způsob řízení umožňuje efektivní vzdělávání žáků s těžkým handicapem.

Škola má dobré personální i materiální předpoklady pro vzdělávání žáků s těžkým postižením, chybí však prostory.

Škola sleduje efektivitu a úspěšnost systémů v oblasti bezpečnosti a prevence rizikového chování handicapovaných žáků.

Všechny dostupné finanční zdroje účelně využívá k zabezpečení realizace školních vzdělávacích programů. Snižující rozpočet však nepokrývá požadavky na podpůrné pomůcky, asistenty pedagoga a další vzdělávání pedagogů.

Partnerství, zejména s poradenskými centry, je přínosné pro zajišťování potřeb handicapovaných žáků.

Vynikající způsob výuky založený na vzájemné spolupráci vyučujícího a asistenta pedagoga podpořený speciálně-pedagogickými metodami, poskytoval dostatečný prostor pro rozvíjení funkčních gramotností žáků. Výrazně se projevoval v přátelském klimatu třídy. Kvalitní vzdělávání bylo znatelné především v sociální a komunikativní oblasti. Škola maximálně přispívá k socializaci žáků rozvojem pracovních dovedností, které umožňují jejich další uplatnění.

Doporučení k dalšímu rozvoji školy:

- *Hledat možnosti k rozšíření prostor pro těžce postižené žáky.*

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec 1, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.l@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole a v Libereckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Liberci dne 13. 10. 2011

(razítko)-ano

PhDr. Miloslava Paclíková, školní inspektorka

Paclíková v. r.

Mgr. Milan Rambousek, školní inspektor

Rambousek v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Raspenavě dne 19. 10. 2011

(razítko)-ano

Mgr. Petr Chvojka, ředitel školy

Chvojka v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.